

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу**

СИЛАБУС

**Українська мова за професійним спрямуванням /
THE UKRAINIAN LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES
(дисципліна)**

Інформація про викладача	
Викладач(-і)	Тимкова Валентина Андріївна
Науковий ступінь	К.філол.н.
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Адреса кафедри	м. Вінниця, вул. Театральна, 21
Контактний телефон	55-04-21
Е-mail:	v.tymkova@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	http://sun.vtei.com.ua/enrol/index.php?id=125 https://us04web.zoom.us/j/8124810653?pwd=VFQvWHpxQXhrRUF2Y2E0MHRpKUVe2dz09
Консультації	Понеділок, четвер з 14.00 до 16.00
Інформація про дисципліну	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	«Економіка»
Освітня програма	«Економіка бізнесу»
Навчальний рік	2024-2025
Семестр	1
Факультет	Економіки, менеджменту та права
Курс	I
Групи	ЕБ-11д
Анотація курсу	Сьогодні Україна перебуває в умовах повномасштабної війни, інформаційної агресії, окупації та анексії частини території. Вивчення української мови за професійним спрямуванням та інших освітніх компонент спрямоване на формування світоглядних і громадянських якостей випускника, його морально-етичних цінностей, вирішують питання загальнокультурної підготовки здобувачів вищої освіти.
Мова викладання	Українська
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма (ОП)	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
Перелік загальних компетентностей	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Перелік фахових компетентностей (ФК)*	СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів. СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.
Перелік програмних результатів навчання (ПРН)*	ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя. ПРН 6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності. ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПРН 15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПРН 16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки. ПРН 20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами. ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення. ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
Пререквізити дисципліни (що треба знати, з чим ознайомитися студенту перед вивченням дисципліни)	Вивчення курсу не потребує базових знань з інших дисциплін.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні/ лабораторні заняття		
Тема 1. Державотворча роль мови. Функції мови. Стили, типи і форми мовлення.	10	2	2	6	В/Д, П, УД 5
Тема 2. Літературна мова. Мовна норма. Культура мови. Культура мовлення під час Дискусії	12	2	2	8	Д/П, РМГ, Т, УД 5
Тема 3. Специфіка мовлення фахівця. Культура управління. Форми колективного	10	2	2	6	РПЗ, Д/П, Т 5

обговорення професійних проблем економічної сфери						
Тема 4. Етика ділового спілкування, її предмет і завдання. Мовний етикет.	12	2	2	8	Д/П, УД, Т, РМГ	5
Тема 5. Лексичний аспект сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	12	2	2	8	В/П, УД, РМГ, Т	5
Тема 6. Точність і доречність мовлення. Складні випадки слововживання. Пароніми та омоніми. Вибір синонімів	12	2	2	8	Д/П, УД, Т, РМГ	5
Тема 7. Українська фразеологія. Фразеологізми ділового мовлення	10	2	2	6	П, В, Т	5
Тема 8-9. Морфологічні норми сучасної української літературної мови, варіанти норм.	14	4	4	6	РПЗ, РМГ, Т, УД	10
Тема 10. Синтаксичні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні менеджерів	10	2	2	6	РПЗ, РМГ, В/П	5
Тема 11. Писемне мовлення і документ. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	12	2	2	8	В, Т, Д/П	5
Тема 12. Складання професійних документів. Укладання документів щодо особового складу	12	2	2	8	В, Т, Д/П	5
Тема 13. Текстове оформлення довідково-інформаційних документів	12	2	2	8	Т/КТ, Д/П, В	5
Тема 14. Особливості складання розпорядчих та організаційних документів	12	2	2	8	РМГ, Д/П, В	5
Індивідуальні завдання	30				ПР, НЗ, ДП	30
Разом	180/6	28	28	124		100
Підсумковий контроль – екзамен						
Поточний контроль / критерії	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 2 ВПЗ – розв’язання практичних завдань – 2					

оцінювання	<p>УД – участь у дискусії – 1 КТ – комп’ютерне тестування – 2 Т – тестування – 1 РМГ – робота в малих групах – 1 Д – доповідь – 2 П – презентація – 2 ІЗ – індивідуальне завдання – 30 балів практичні роботи (ПР) – 10 балів участь у наукових заходах (НЗ) – 10 балів (участь у науково-практичних конференціях, підготовка тез) пакет ділових паперів (ДП) – 10 балів</p> <p>Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.</p> <p>На практичному занятті оцінюються:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ рівень розвитку у студентів мовленнєвих навичок (усне діалогічне й монологічне мовлення; читання; письмо); мовленнєва поведінка під час роботи над темами; ☐ володіння структурою мови (граматична компетенція в межах окреслених тем з граматики); ☐ рівень засвоєння й використання активного вокабуляру; орфографічна та орфоепічна компетенція в межах тематичних вокабулярів. ☐ навички функціонального читання, розуміння професійно-спрямованих текстів з підручників, газет, журналів та Інтернет-джерел; ☐ реферативні навички, здатність розуміти ідею, сутність, деталі відповідних фахових текстів та розпізнавати інформацію в ході обговорень, дебатів, бесід із загальних питань професійного напрямку; рівень володіння відповідним фактичним матеріалом; ☐ виступи з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола професійних тем. <p>Оцінювання самостійної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ підготовка презентації-повідомлення на одну з тем професійного спрямування; ☐ виконання індивідуальних завдань; <p>опрацювання та підготовка зразків ділових документів.</p>
Основні літературні та інформаційні джерела	<p style="text-align: center;">Основні джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 624 с. + Електронна копія. 2. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Електронні дані. Київ: Центр учбової літератури, 2017. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/2018/Ukrainska mova za prof. spriam.pdf. 3. Корж А. В. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : КНТ ; ЦУЛ, 2017. 295 с. 4. Мартинова Л. Б., Смагло Н. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : опорний конспект лекцій. Електронні дані. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. URL: http://10.0.2.150/docs/2017/56_2017/Ukrainska mova (za prof. spriam.).pdf. 7. Мартинова Л. Б., Смагло Н. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : опорний конспект лекцій. Вінниця: Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 69 с. + Електронна копія. 8. Тимкова В. А. Українська мова за професійним спрямуванням. Робоча програма. Вінниця : РВВ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. 20 с. 9. Тимкова В.А. Українська мова за професійним спрямуванням. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Вінниця: РВВ ВТЕІ КНТЕУ. 2021.56 с. 10. Тимкова В.А. Українська мова за професійним спрямуванням. Завдання для практичних занять. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2022. 66 с. <p style="text-align: center;">Додаткові джерела</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Азарова Л. Є., Стадній А. С., Радомська Л. А. «Українська мова (за професійним спрямуванням) у таблицях і схемах» для студентів: навчальний посібник. Вінниця:

	<p>ВНТУ, 2018. 176 с.</p> <p>12. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. 2019.</p> <p>13. Корж А. В. Українська мова професійного спрямування. Навчальний посібник. 2017.</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <p>1. http://www.dilovamova.com;</p> <p>2. http://ukrainskamova.at.ua/;</p> <p>3. http://www.cul.com.ua;</p> <p>http://studcon.org/internet-resursy-yak-zasib-vyvchennya-ukrayinskoyi-movy</p>
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу.</p> <p>http://www.vtei.com.ua/doc/2019/ud/pol/1.pdf</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У випадку пропуску заняття (лекція, практичне; поважна/неповажна причина), воно обов'язково повинно бути відпрацьовано із зазначенням відповідної відмітки у Листі відпрацювань та Записній книжці викладача. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.</p>
Допуск до підсумкового контролю	<p>До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.</p> <p>Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.</p> <p>Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність у науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).</p> <p>Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 07.02.2022 № 38 (зі змінами).</p> <p>Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право звернутися із проханням перегляду оцінки, одержаної на екзамені, відповідно до Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів від 07.02.2022 № 32.</p> <p>Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти передбачає складання письмового екзамену.</p> <p>http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/36.pdf</p>
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>http://www.vtei.com.ua/doc/2019/ud/pol/2.pdf</p>
Інші складові політики компонента	<p>Дотримання етики ділового спілкування, взаємоповаги між студентами та викладачами.</p>

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 08 від 19 серпня 2024 року
Науково-педагогічний працівник

Валентина ТИМКОВА

Завідувач кафедри

Наталія ІВАНИЦЬКА